

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE
ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetustel, tel. 430-23. Piiskopi 2.
Talitus, tel. 468-24. TALLINN, Toom-Rüütli 10.
Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—
Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA
A. FULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Jaakson
Sektiooni nõukogu esimees J. Jaakson
Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus
Sektiooni nõukogu esimees dr. E. Terasmäe
Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 17

Tallinn, 30. aprillil 1940

VI aastakäik

SISU:

Lk.

CONTENTS:

Page

PÕLLUMAJANDUS

Sigade tõuparandus 282

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

Sünteesiliste tekstiiltoorainete tootang ja tarvitus 283
Lühiaudiseid 286

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

Võiturg 288
Kaseiniturg 288
Peekoniturg 288
Tapaloomade- ja lihaturg 288
Toornahkadeturg 289
Kanamunaturg 289
Piimaturg 289
Teraviljaturg 290
Linaturg 290
Kartuliturg 291
Aedviljaturg 291
Kalaturg 291

INFORMATSIOONI OSA

Eesti Panga nädalaaruanne 292

**VALISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE
OSAKONNA TEATED**

Hindade taseme korraldamine Itaalias 293
Prantsuse ekspordikontroll 293
Neutraalse kauba mõiste Prantsuses 294
Prantsuse-Itaalia kaubanduskokkulepe 294
Elatusmaksumus Britis 295
Nisu väljaveokeeld Rumeenias 295
Rumeenia õli väljavedu veebr. 1940. a. 295
Rootsi hulgitüügihindade üldindeks märtsis 295
Rootsi väliskaubandus märtsis 1940. a. 295
Rootsi 1939. a. maksebilanss 296
Väetisainete sissevedu Rootsis litsentsi alla 296
Majanduslikku informatsiooni Leedust 296

AGRICULTURE

Improvement of Pig-Breeds 282

INDUSTRY AND TRADE

Production and Consumption of Synthetic Raw
Materials 283
Sundry Information 286

AGRICULTURAL MARKETS

Butter Market 288
Caseine Market 288
Bacon Market 288
Cattle and Meat Market 288
Rawhide Market 289
Egg Market 289
Milk Market 289
Grain Market 290
Flax Market 290
Potato Market 291
Vegetable Market 291
Fish Market 291

INFORMATION PART

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return 292

FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION

Price Regulations in Italy 293
French Export Control 293
French Definition of Neutral Goods 294
French-Italian Trade Agreement 294
Cost of Living in Great Britain 295
Rumania Prohibits Wheat Exports 295
Rumanian Oil Exports, February 1940 295
Swedish Wholesale Price Index, March 1940 295
Swedish Foreign Trade, March 1940 295
Swedish Balance of Payments, 1939 296
Swedish Imports of Fertilisers Licensed 296
Lithuanian Economic News 296

PÖLLUMAJANDUS

SIGADE TÕUPARANDUS. — IMPROVEMENT OF PIG-BREEDS.

M. a. põllumajandusloendusel selgus, et sigade arv oli võrreldes e. a-ga tunduvalt suurenenud. 1938. a. juunis oli sigu kokku 384 580 ja 1939. a. loendusel tõusis nende arv 442 090-le, suurenedes seega 15,0%. Intensiivsem oli suurenemine noorsigade, s. o. alla 6 kuu vanuste, rühmas. 1938. a. oli alla 6 kuu vanuseid sigu 248 470, 1939. a. — 295 190, s. o. 18,8% rohkem. Üle 6 kuu vanuste sigade arv tõusis 1938. a. 136 110-lt 146 900-le ehk 7,9%.

Sigade pidamise arendamiseks ette võetud tõuparanduslikud ja kasvatuslikud sammud on andnud siiski märgatavaid tulemusi. Kuldijaamade arv näitas m. a. küll tagasiminekut, kuid puhtavereliste kultide arv on Eesti Seakasvatajate Seltsi andmeil suurenenud. Kuldijaamu tegutses 1939. a. lõpul 637, neist suure valge inglise tõugu kultidega 397 ja parandatud maatõugu kultidega 240. Aasta varem oli kuldijaamu kokku 644, neist suure valge inglise tõugu kultidega 416 ja parandatud maatõugu kultidega 228. Seega ilmnes suure valge inglise tõugu kultidega töötavate kuldijaamade arvus vähenemine, parandatud maatõugu kultidega töötavate kuldijaamade arvus aga suurenemine. Suure valge inglise tõugu kultidega töötavate kuldijaamade arv vähenes 4,6% võrra ja parandatud maatõugu kultidega töötavate kuldijaamade arv suurenes 5,8%.

Kuldijaama-kultide paarituste arv näitas aga m. a. tunduvalt suurenemist võrreldes e. a-ga. Kõigi kuldijaamade kultide paarituste üldarv tõusis m. a. üle 35 800, kusjuures kuldi kohta tuli paaritusi keskmiselt 56,23 e. a. 48,26 vastu. Kuldi kohta tulnud paarituste arv suurenes suure valge inglise tõugu töötavais kui ka parandatud maatõugu kultidega töötavais kuldijaamades. Suure valge inglise tõugu kultidega kuldijaamades tuli m. a. keskmiselt kuldi kohta 55,19 paaritust e. a. 47,47 vastu ja parandatud maatõugu kultidega töötavais kuldijaamades 57,82 e. a. 49,05 vastu. Keskmise paarituste arv kuldi kohta on aasta-aastalt näidanud järjekindlalt suurenemist. Kõigi kuldijaamade keskmiselt oli kuldi kohta paaritusi viimase 5 aasta jooksul järgmiselt:

1935. a. — 34,31, 1936. a. — 41,93, 1937. a. — 46,39, 1938. a. — 48,26 ja 1939. a. — 56,23. Tõugude järgi oli paarituste arv suure valge inglise tõugu kultidega töötavate kuldijaamade keskmiselt 1935. a. 35,91, 1936. a. — 43,09, 1937. a. — 46,21, 1938. a. — 47,47 ja 1939. a. — 55,19, parandatud maatõugu kultidega töötavate kuldijaamade keskmiselt 1935. a. 32,70, 1936. a. — 40,77, 1937. a. — 46,67, 1938. a. — 49,05 ja 1939. a. — 57,82.

Sigade sugulavade jõudluse tulemusist vääriskid märkimist põrsaste arv pesakonnas, nende kaal ja suremus. Suure valge inglise tõu sugulavade keskmiselt näitas põrsaste arv pesakonnas suurenemist võrreldes e. a-ga. 1937/38. a. keskmiselt oli pesakonnas 11,18, 1938/39. a. keskmiselt — 11,64 põrsast. Põrsaste arv pesakonnas on viimase 5 aasta jooksul näidanud suurenemist, sest 1934/35. a. keskmiselt oli põrsaste arv pesakonnas 10,23. Pesakonna kogukaal suurema põrsaste arvu tõttu näitas väikest tõusu. 1937/38. a. oli pesakonna kaal 14,65 kg ja 1938/39. a. keskmiselt — 14,90 kg. Suurema põrsaste arvu tõttu pesakonnas jäi aga keskmine põrsakaal pisut madalamaks, kui aasta varem. 1937/38. a. kaalus keskmine põrsas 1,31 kg, 1938/39. a. — 1,28 kg. 21 päeva vanuselt oli pesakonnast surnud keskmiselt 1,47 põrsast ja järelejäänud põrsaste arv — 10,17; aasta varem oli 21 päeva vanuselt järelejäänud põrsaste arv 9,87. Pesakonna keskmiseks kaaluks oli 21 päeva vanuselt 59,60 kg ehk põrsakaal keskmiselt 5,86 kg, seega juurdekasv 4,58 kg. Suremus oli 12,61% 21 päeva vanuselt.

Parandatud maatõugu sigade sugulavade andmed erinesid pisut suure valge inglise tõugu sigade sugulavade andmeist. Keskmise põrsaste arv pesakonnas parandatud maatõugu sigadel oli 10,32 e. a. 10,85 vastu, seega pisut väiksem kui aasta varem, kuid pesakonnakaal osutus seevastu suuremaks kui aasta varem. 1937/38. a. keskmiselt oli parandatud maatõugu sigade sugulavades pesakonna keskmiseks kaaluks 13,93 kg 1938/39. a. — 15,27 kg. Koos pesakonnakaalu suurenemisega näitas suurenemist ka keskmine põrsa-

kaal. 1937/38. a. oli pörsa keskmiseks kaaluks parandatud maatõugu sigade sugulavades 1,32 kg ja 1938/39. a. — 1,48 kg. Pörsaste arv 21 päeva vanuselt oli pesakonnas 8,92, seega vähenenud 1,40 pörsa võrra. Pesakonna kogukaal 21 päeva vanuselt oli 50,66 kg, aasta varem — 48,60 kg. Pörsa juurdekasv sündi-

misest 21 päeva vanuseni oli 4,20 kg., seega kaalus pörsas 21 päeva vanuselt keskmiselt 5,68 kg, aasta varem — 5,43 kg. Pörsaste suremus parandatud maatõugu sigade juures näitas langust võrreldes e. a. ga. 1937/38 keskmiselt oli pörsaste suremus 15,17%, 1938/39. a. keskmiselt — 13,57%.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

SÜNTEETILISTE TEKSTIILTOORAINETE TOODANG JA TARVITUS.

PRODUCTION AND CONSUMPTION OF SYNTHETIC RAW MATERIALS.

Järgnevalt on antud ülevaade kahe tähtsaima sünteetilise tekstiiltooraine — kunstiidi (Kunstseide, rayon) ja tselluloosvilla (Zellwolle, cut rayon, resp. staple fibre) — toodangu ja tarbimise kohta maailmas. Nagu alamaltoodud analüüsist selgub, ei tule sünteetilise tekstiiltooraine puhul enam mõelda üksi kunstiidile, vaid põhjendatult ka tselluloosvillale, millise toodangu ja tarvituse ulatus maailmas on hilisemal aastail pidevalt suurenenud.

Kunstiidi kui sünteetilise tekstiiltooraine tootmisega alustati juba paljusid aastaid tagasi. Sellele toorainele hakati peatselt rajama erilisi tekstiiltööstusharusid — kunstiidriidevabrikuid. Ka eesti rahvamajanduses toimunud tekstiilindustrialiseerimises iseseisvusaajastul esineb täiesti uue alana kunstiidriidetööstus, milline vastavat toorainet veab sisse välismaalt.

Aastat viis-kuus tagasi pöörati sünteetilise tekstiiltooraine tootmise alal peamist tähelepanu kunstiidi kogusliku kui ka mihusliku tootmise arengule, kusjuures kunstiidi tootmine toimus lõpmatu niidina. Vahepeal on aga kunstiidi kõrvale tekkinud ka teine sünteetiline tooraine, milline tegelikult põlvneb ise küll ka kunstiiditööstusest. Nimelt tekib kunstiidi tootmise juures tavaliselt ka jätteid, s. o. lühikesi kiutsi, kuigi normaalselt piiratud määral. Tellimuste täitmiseks otsustati seepärast katsetada lühikeste kiudude massilist tootmist, mis tehniliselt varsti ka õnnestus. Sellega oligi uuetüübiline sünteetiline tekstiiltooraine leiutatud, mida hakati nimetama tselluloosvillaks, resp. stapelkiuks. Kunstiidi kui ka tselluloosvilla toot-

mise algaineks on tselluloos, samuti ka mõlema ketrusaine tööstuslik menetlusviis kuni kiudude tekkimiseni ühtlane. Kunstiidi tootetakse lõpmatu niidina, tselluloosvilla valmistamiseks lõigatakse aga see tükkideks, millede pikkus vaheldub edasise tarvitamise otstarbe kohaselt. Nagu näitavad andmed, on tselluloosvilla tootmine kujunenud mitte vähem tähtsaks tootmisharuks kui kunstiidi valmistamine ise. Seega ei tule kunstiiditööstuse jõudlust hilisemal aastail enam mõõta ainult kunstiidi tootmise, vaid samaväärselt ka tselluloosvilla valmistamise ajal.

Sünteetiliste tekstiiltoorainete toodang maailmas (milj. kg-s)

	1938	1937
Üldtoodang maailmas	914,9	860,6
Sellest: Jaapan	262,7	243,0
Saksa	225,0	177,0
Itaalia	128,3	120,0
USA	130,7	155,5
Inglise	68,8	70,4
Prantsuse	40,5	37,1

Tähendatagu, et sünteetiliste tekstiiltoorainete toodang maailmas on viimase aastakümne vältel ligemale viiekordistunud: kui veel, näit., 1929. a. ulatus nende toodang maailmas ümmarguselt 200 milj. kg-le, moodustas see 1938. a. aga juba ca 915 milj. kg. Mullu suurenes kunstiidi, tselluloosvilla ja mõnede muude sünteetiliste tekstiiltoorainete toodang tõenäoliselt veelgi.

Üle poole sünteetilise tekstiiltoorainete maailmatoodangust langeb Euroopale: 1938. a. toodetud 914,9 milj. kg-st valmistati Euroopas kokku 513,6 milj. kg ehk 56,1%. Nenditagu ühtlasi, et mainitud tekstiiltoor-

ainete toodang Euroopas on hilisemal aastal näidanud eriti hoogsat tõusu: alles 1936. a. uletus mainitud toodang Euroopas 325,4 milj. kg-le. Seevastu mujal maailmas osutas sünteetiliste tekstiiltoorainete toodang, näit., 1938. a. võrreldes eelnenud aastaga kogu väikest tagasiminekut: 407,9 milj. kg-lt 1937. a. 401,3 milj. kg-le 1938. a. Ometi võrdus mujal maailmas (väljaspool Euroopat) veel 1936. a. mainitud toorainete kogutoodang 283,7 milj. kg-ga, suurenedes seega 1936—37. a. vahemikul ligemale 44%. See asjaolu oli tingitud toodangu tagasiminekest 1938. a. eeskätt P.-Am. Ühendriiges: 1937. a. toodeti seal sünteetilisi tekstiiltooraineid 155,5 milj. kg, 1938. a. aga 130,7 milj. kg. Eriti 1938. a. esimesel poolel osutus ameerika kunstiiditurg nõrgaks; ehkki sama aasta teisel poolel turuolukord paranes, ei suutnud see siiski veel kutsuda esile toodangu tunduvat laienemist. Pealegi oli Ühendriiges nõudmine kunstiidi jms. kiudainete järele üldiselt võrdlemisi kõikum, mistõttu ka neid aineid tootvad tehased on hakanud ajama võrdlemisi ettevaatlikku tootmispoliitikat.

Sünteetiliste tekstiiltoorainete suurimaid tootmismaid Euroopas on Saksa, kus nende kiudainete toodang on tõusnud eriti hoogsalt. Märgitagu vaid, näit., et 1929. a. toodeti Saksas mainitud kiudaineid kõigest 28,0 milj. kg. Viimase aastakümne jooksul on Saksa toodang seega enam kui kahekordistunud. Tähtsusest teisel kohal ses mõttes asub Euroopas Itaalia, kus sünteetiliste tekstiiltoorainete tootmine viimase aastakümne vältel on samuti osutanud hoogsat suurenemist, ent siiski tunduvalt väiksemas ulatuses kui Saksas. Nõnda oli, näit., 1929. a. Itaalia suurimaid kunstkiudaineid tootvaid maid Euroopas (toodanguga 32,3 milj. kg), jäädes praegu siiski võrdlemisi kaugele maha vastavast toodangust Saksas, vaatamata, et ka Itaalia on hilisemal aastal mitmekordistanud kunstiidi, tselluloosvilla jms. kiudainete toodangut.

Sünteetiliste tekstiiltoorainete tarvitus 1938. a. kogu maailmas ulatus 856,3 milj. kg-le, absorbeerides seega 93,5% vastavast maailmatoodangust samal aastal. Võrreldes 1937. a-ga näitas kunstkiudainete tarvitus seega tunduvat laienemist: 1937. a. sünteeti-

liste tekstiiltoorainete toodangust maailmas tarvitati nimelt ca 88% samal aastal. Esitatud andmeist selgub ühtlasi, et 1937—38. a. kasvas sünteetiliste tekstiiltoorainete tarvitus ulatuslikumalt kui nende toodang samul aastal: tarvitus suurenes nimelt ligemale 13%, seevastu toodang aga kõigest ca 7%.

Sünteetiliste tekstiiltoorainete tarvitus maailmas (milj. kg-s)

	1938	1937
Üldtarvitus maailmas	856,3	760,2
Sellest: Jaapan	230,1	186,1
Saksa	222,2	161,6
Itaalia	84,7	76,6
USA	136,7	142,4
Inglise	49,4	61,3
Prantsuse	38,0	29,4

Nagu toodangu seisukohalt, nii ka sünteetiliste tekstiiltoorainete tarvituse seisukohalt asub Jaapan maailmas esikohal. Valdavam osa Jaapanis toodetud kunstkiudaineid tarbib Jaapan ise; Jaapani omatarbimise näib eriti viimaseil aastail üha laienevat. Ligi-kaudu sama pilti näitab sünteetiliste tekstiiltoorainete toodang ja tarvitus ka Saksas. Ka siin tarbitakse valdavam osa sisemaal. Seevastu Itaalia osutub üheks suuremaks eksportmaaks kunstkiudainete alal. Itaalia sünteetiliste tekstiiltoorainete omatarbimise võrreldes toodanguga on suhteliselt märksa väiksem kui enamikus muus mais. 1938. a., näit., tarbis Itaalia omatööstus sünteetiliste tekstiiltoorainete toodangust 66% ise ning 34% vedas välja; 1937. a. mahutati välisriikidele aga ligemale 37%, seega tõenäoliselt on Itaalias kunstkiudainete tarvitus suhteliselt omatoodanguga viimaseil aastail osutanud tõusutendentsi.

P.-Am. Ühendriiges näitas kunstkiudainete tarbimine 1938. a. võrreldes e. a-ga väikest tagasiminekut; kogu toodang on suunatud peagu eranditult siseturule.

Ka Inglise vähenes veidi sünteetiliste tekstiiltoorainete tarvitus 1938. a.; seejuures on Inglise mõne võrra esinenud kunstkiudainete eksportmaana. Viimast asjaolu tuleb nentida ka Prantsuse kohta, ehkki ka seal absorbeeritakse valdavam osa omatoodangust siseturul.

Eesesitatud andmestik haarab kõigi sünteetiliste tekstiiltoorainete (eeskätt kunstiidi ja tselluloosvilla) toodangut ja tarbimist maailmas. Järgnevalt vaatleme, kuidas on kujunenud 2 tähtsama tooraine — kunstiidi ja tselluloosvilla — toodang ja tarbimine eraldi. Võime sel puhul konstateerida nimelt teatavat erinevust.

Kunstiidi toodang ja tarbimine maailmas (milj. kg-s)

	Toodang	Tarbimine
1933	455,0	419,8
1937	559,0	484,2
1938	466,2	443,6

Kunstiidi toodang kui ka tarbimine maailmas on kulgenud enamvähem rööbiti, kusjuures mõlemal alal võime konstateerida teataval määral langussuunda. Kunstiidi-toodang maailmas saavutas haripunkti 1937. a., võrdudes 559 milj. kg-ga, millest moodustasid Euroopas asuvad kunstiidi tootmiskaad kokku 250 milj. kg. Järgmisel aastal kahanes toodang tunduvalt, nimelt ca 20%. Eriti suurt langust osutas kunstiidi-toodang väljaspool Euroopat, eeskätt Jaapanis, P.-Am. Ühendriiges jm. Ent ka Euroopas vähenes kunstiiditoodang mitmes maas: näit. toodeti Saksas 1937. a. kunstiidi ümmarguselt 75,0 milj. kg, 1938. a. aga 65,0 milj. kg. Kunstiidi-toodang kahanes märgavalt ka Inglises sama ajavahemiku vältel. Ainult Prantsuses ja mõnedes vähemtähtsais kunstiidi tootmiskaas osutas toodang väikest tõusu. Toodanguga rööbiti on kujunenud ka kunstiidi tarbimine maailmas, s. t. näidates viimasel ajal üldiselt teatavat tagasiminekut.

Märksa teissugusemat pilti näitavad aga tselluloosvilla toodang ja tarbimine.

Tselluloosvilla toodang ja tarbimine maailmas (milj. kg-s)

	Toodang	Tarbimine
1933	459,9	436,5
1937	301,5	276,0
1938	142,9	132,1

1936—38. a. jooksul on tselluloosvilla toodang seega enam kui kolmekordistunud, olles ulatuselt 1938. a. juba isegi veidi suurem kui kunstiidi-toodang. Tselluloosvilla tootmine viimase aastakümne jooksul on

erakordselt hoogus. Meenutatagu, et näit. 1929. a. tselluloosvilla-toodang ulatus veel kõigest ca 3 milj. kg-le, ja 1933. a. juba ümmarguselt 13 milj. kg-le. Eriti tugevasti on tselluloosvilla tootmine laienenud Jaapanis, Saksas ja Itaalias. Kui näit. alles 1936. a. toodeti Jaapanis tselluloosvilla ümmarguselt 20 milj. kg, tõusis toodang järgnenud aastal hoogsalt ja ulatus 1938. a. juba 171,3 milj. kg-le. Ka Saksas kasvas tselluloosvilla toodang tugevasti: 1936. a. võrdus mainitud toodang Saksas 45,0 milj. kg-ga, 1938. a. aga juba 160,0 milj. kg. Ka peagu kõigis muis mais on tselluloosvilla toodang näidanud hoogsat kasvu, isegi P.-Am. Ühendriiges, kus kunstiidi-toodang 1936—38. a. osutas tagasiminekut.

Tselluloosvilla tarbimine maailmas osutas üldiselt sama pilti 1936—38. a. kohta, nagu toodangu kujuneminegi. Kui veel 1937. a. ületas kunstiidi tarbimine maailmas veel tunduvalt tselluloosvilla oma, kujunes olukord 1938. a. juba märksa teissugusemaks: 1938. a. tarbiti maailmas tselluloosvilla üldiselt juba rohkem kui kunstiidi; nimelt tarbiti mainitud aastal kunstiidi 419,8 milj. kg, tselluloosvilla aga 436,5 milj. kg.

Jaapan tarbib peagu üksi ise kogu oma tööstuse tselluloosvilla toodangu ning ekspordiks jääb suhteliselt üsna väike kogus: nimelt tootis Jaapan tselluloosvilla 1938. a. 171,3 milj. kg, tarbis ise 157,6 milj. kg. Ühtlasi on märgata ka seda, et ekspordiks ülejääv osa tselluloosvillast on viimaste aastate vältel koguni pidevalt vähenenud, resp. sisemaine tarbimine on ka suhteliselt suurenenud.

Ka Saksas tselluloosvilla kogutoodangust on eksporditud võrdlemisi väike osa. Nõnda moodustas 1937. a. välisturu osatähtsus saksa tselluloosvilla-toodangu mahutamisel kõigest ca 7% ning 1938. a. koguni kõigest 2%.

Suhteliselt tähtsamat osa moodustab välis-turg Itaalia tselluloosvilla-toodangu realiseerimisel; sama asjaolu nentisime ka Itaalia kunstiidi turustamise kohta. 1938. a. tarbis Itaalia oma tselluloosvilla-toodangust (81,9 milj. kg) ümmarguselt 75%, kuna ülejäänud 25% turustati välismaal. Nõnda näeme, et Itaaliat ka tselluloosvilla alal võrreldes muude maadega tuleb suhteliselt pidada enam eksportmaaks.

Sünteeetiliste tekstiiltoorainete kaubandus maailmas võrreldes toodanguga on siiski võrdlemisi väikese ulatusega. Suured mainitud kunstkiudaineid tootjad maad tarbivad valdavama osa oma toodangust ise, ekspordiks jääb seega suhteliselt üsna väike osa.

Sünteeetiliste tekstiiltoorainete eksport (milj. kg-s)

	1938	1937
Üldeksport	99,8	125,4
Sellest: Itaalia	39,0	44,8
Jaapan	15,1	36,0
Inglise	9,9	9,6
Holland	7,8	8,7
Saksa	6,2	8,2
Prantsuse	6,0	7,2
Belgia	4,4	4,1
Šveits	4,3	4,5

Sünteeetiliste tekstiiltoorainete kaubandus maailmas on 1937—38. a. vältel vastupidiselt toodangu kujunemisele osutanud võrdlemisi

tugevat tagasiminekut. Ekspordi langust tuleb konstateerida peagu kõigi sünteeetiliste tekstiiltoorainete ekspordimaade juures. Eriti suurt langust ekspordi alal võime mainitud ajavahemikul nentida Jaapani kohta. Veidi suurenes vaid eksport Inglise, ja seda nimelt eriti tselluloosvilla alal, tingituna ootamatult suurenenud nõudmisest tselluloosvilla järele P.-Am. Ühendriiges.

Võrdluseks olgu esitatud mõningad andmed puuvilla- ja villatoodangu kohta. Puuvilla- toodang maailmas ulatus 1938. a. 6240 milj. kg ning villatoodang samal aastal 1780 milj. kg. Võrreldes sünteeetiliste tekstiiltoorainete toodangut mainitud aastal puuvilla- ja villatoodanguga näeme, et kunstkiudainete osatähtsus on küllaltki tähelepanuvääriv. Eriti kõrge on tselluloosvilla-toodang võrreldes villatoodanguga, moodustades viimasest nimelt ca 25%. Kunstsiiditoodang võrreldes puuvillatoodanguga moodustas aga ca 7%.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

Majandusministeeriumi Tööstusosakond andis loa kinnitatud projekti ja kirjelduse kohaselt.

● Firma „Luscher & Matiesen'ile“, nende Tallinnas, Kohtu 12 asetseva ning ümberkorraldatud veinitehases töötamiseks. Ettevõtte selles osas töötab kuni 7 töelist. Jõumasinaid ei ole veinitehases tarvitusel. Valmistatakse puuvilja- ja mahlaveine.

● Firma „Luscher & Matiesen'ile“, nende Tallinnas, Kohtu 12 asetseva ning ümberkorraldatud mahlatööstuse mahlahoiukeldris töötamiseks. Ettevõtte selles osas töötab kuni 14 töelist. Keldris ei ole jõumasinaid kasutamisel. Valmistatakse naturaalmarja- ja puuviljamahlu ning mahlajooke.

● J. Mittus'ele, Tallinnas, Vabriku 6 asetseva malmi- ja vasevalutööstuse korraldamiseks ja sisseeadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 40 töelist. Jõuandjaiks 3 el-mootorit 9 HJ. Valmistatakse malmi- ja vasevalutöid.

● A/s-le „Telliskivi Tehased“, nende Pärnumaal, Reiu vallas, Reiu mõisa maa-alal sisseseatud Sindi-Lodja telliskivitehases töötamiseks. Ettevõttes töötab ku-

ni 30 töelist. Tööstuses valmistatakse 3 milj. telliskivi aastas.

● A/s-le „Šokolaadi- ja kompvekitööstus „Kawe“, Tallinnas, Pärnu m. 22/24 asetseva kompveki-, šokolaadi- ja biskviiditehase üleviimiseks Tallinnas, Tööstuse 47 ning seal ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseeadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 130 töelist. Jõuandjaiks 58 el-mootorit 412 HJ. Valmistatakse kompvekke, šokolaadi, biskviiti, martsipani ning teisi maiustisi.

● A/s-le „Šokolaadi- ja kompvekitööstus Kawe“, Tallinnas, Tööstuse 47 asetsevas kompveki-, šokolaadi- ja biskviiditööstuses veerajutustorni ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseeadmiseks.

● Tartu Linna Elektriijaamale, tema Tartu maakonnas, Ulilas, asetseva elektrijoujaama katlamaja ja selle juurdeehitise ehitamiseks, korraldamiseks ja sisseeadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 150 töelist. Toodetakse elektrienegiati Tartu linna ja maakonna jaoks.

● A/s-le „Eesti Metsatööstus“, tema Tartus, Aleksandri 134 asetseva ning ümberkorraldatud saeveski lauatehasekuuris ja kastinaelutamisruumis töötamiseks.

Ettevõttes töötab kuni 150 töölisi. Jõuandjaks aurumasin 240 HJ. Saetakse metsa ehitusmaterjaliks.

● A/ü-le „Eesti Kiviõli“, tema Tallinnas, Põhja 3 asetsevas ning ümberkorraldatud õililao uues katlamajas töötamiseks. Ettevõtte selles osas töötab 3 töölisi. Toodetakse auru õlitorustiku ja paakide soojendamiseks.

● Viljandi Likööri- ja Veinitehaste o/ü-le „Alko“, Viljandis, Lossi 40 asetsevas ning ümberkorraldatud veini-, likööri- ja peenviinatehases töötamiseks. Ettevõttes töötab kuni 40 töölisi. Valmistatakse veine, likööre ja peenviina.

● M. Schames'ile, Valgas, Tartu tän. 12 asetsevas ning ümberkorraldatavas kunstvillatööstuses töötamiseks kuni 15. V 40. Ettevõttes töötab kuni 30 töölisi. Jõuandjaks lokomobiil 20 HJ. Valmistatakse kaltsudest vanavilla.

● A/s-le „Are“, Tallinnas, Reimanni 11 asetsevas ning ümberkorraldatud elektrotehnika-tehases töötamiseks. Ettevõttes töötab kuni 60 töölisi. Jõuandjaks 9 el-mootorit 11,4 HJ. Valmistatakse mitmesuguse vastuvõtuvõimega raadioaparaate ja valjuhääldajaid ning muid elektrotehnikatööstussaadusi.

● Tallinna Linna Elektriijaamale, Tallinnas, Põhja pst. 27, asetseva ning ümberkorraldatud katlamaja uue aurukatla- ja põlevkivipunkri kasutamiseks. Uue aurukatla võime on 45 000 kg auru tunnis, survega 25 atm. ja temperatuuriga 410° C. Katla küttepind on 1103 m².

● Tallinna Linnavalitsuse Ettevõtete Osakonnale, Tallinnas, Põhja pst. 27, asetsevas ning ümberkorraldatud linnaelektriijaama katlamajas töötamiseks.

● S. ja N. Gassmann'ile, Tallinnas, Viru 9 asetseva naisrõivaõmblustööstuse korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 40 naistöölist. Jõumasinaid ei ole tööstuses kasutamisel. Ömmeldakse naisterõivaid.

● S. Püss & Ko-le, tema, Tallinnas, Vabadusväljak 7 asetseva „Harju“-nimelise kondiitri- ja pagaritööstuse korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab kuni 13 töölisi. Jõuandjaks 2 el-moo-

torit 4,5 HJ. Valmistatakse sisetarviduseks kondiiter- ja pagaritööstussaadusi.

● R. Eitelberg'ile, Pärnus, Tallinna m. 89 asetsevas ning ümberkorraldatud telliskivi- ja potitööstuses töötamiseks. Ettevõttes töötab kuni 15 töölisi. Jõuandjaks 2 el-mootorit 15,5 HJ. Valmistatakse telliskive, ahjupotte ja savinõusid.

● V. Schüler ja K. Mõissaar'ele, Tartus, Gustav-Adolfi 9 asetseva „Ameerika kummitööstuse“-nimelise kummi parandustöökoja korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 6 töölisi. Jõuandjaks 2 el-mootorit 3,7 HJ. Parandatakse kummiesemeid.

● Kirjastus o/ü-le „Oma Maa“, Viljandis, Lossi 31, asetseva trükikoja korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõttes töötab 16 töölisi. Jõuandjaks 5 el-mootorit 9,5 HJ. Valmistatakse trükitooteid, brošüüre ja raamatuid ning trükitaakse ajalehte „Oma Maa“.

● Põhja Paberi- ja Puupapivabrikute A/ü-le, tema Tallinnas, Tartu m. 99 asetseva sulfiittselluloosivabriku tisleeri-, lukusepa-raamitöökoja ja saeveski korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõtte selles osas töötab 100 töölisi. Jõuandjaks 13 el-mootorit 156 HJ. Parandatakse ja valmistatakse esemeid tööstuse ostarbeks, raame paberi ja papi pakkimiseks ning saetud puumaterjali igasuguseks ostarbeks.

● Põhja Paberi- ja Puupapivabrikute A/ü-le, tema hoone nr. 4 asetseva happesosakonna korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõtte selles osas töötab 13 töölisi. Jõuandjaks 17 el-mootorit 300 HJ. Valmistatakse tselluloosi keetmiseks tarvisminevat kaltsium-bisulfiithapet.

● Põhja Paberi- ja Puupapivabrikute A/ü-le, hoones nr. 5 asetseva tselluloosikeedu-, ettevalmistus- ja kuivatusosakonna ning veefiltri korraldamiseks ja sisseseadmiseks. Ettevõtte selles osas töötab 87 töölisi. Jõuandjaks 117 el-mootorit 2950 HJ. Neis osakonnis pestakse, separeeritakse, sortitakse, kuivatatakse, kaalutakse ja pakitakse tselluloosi ning filtreeritakse tarvitatud vett.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÕITURG. — BUTTER MARKET.

Võihinna kujunemises välisurgudel ei olnud muutust, mistõttu noteeriti endine hind ka eksportivõile, s. o. 208 s. kg franko saatejaam. Noteeritud hind kehtib 21.—27. IV s. a. sissetulnud või kohtu. Tendents rahulik.

Nagu nähtub vastavaist Saksa andmeist, on saksa piimamajanduses juhitud erilist tähelepanu rasvatoodangu suurendamisele. Vastava propaganda ja korralduste tulemusel on vähenenud piimatarbimine talundeis inimeste jaoks ka loomasöödaks. Ka on suurendatud täispiima- kui ka lõssihinna vahet, ning on hakatud hindama enam kõrge- ma rasvasisaldusega piima. Selle tagajärjel

on ka karjakasvatajad hakanud tundma enam huvi kõrgema rasvasisaldusega piima tootmiseks.

Viimaseil aastail oli Saksas omatoodangu osatähtsus kogu tarbitud rasvast 60%, kusjuures loomasaaduste omatoodang tõusis 74%-le. Ühtlasi oli võimalik vähendada rasvatarbimist normimisega, mis sõja algul ka viidi läbi (26 kg elaniku kohta aastas). Edaspidi tahetakse suurendada veel sealiha- kui ka piimatoodangut, kusjuures sealiha- toodangu suurenemist võimaldavat sigade arvur tõus. Piimatoodangut olevat võimalik suurendada piimakarja tootmisvõime tõstmisega.

KASEIINITURG. — CASEINE MARKET.

Kaseinihinnad maailmaturul näitasid sõja puhkemise tagajärjel järsult tõusu, kuna kaseiin evib tähtsust sõjatööstustoorainena. Üldiselt arvati maailmasõja, kogemusel, et kaseinihinnad ka edaspidi püsivad või näitavad isegi tõusu. Kuid peagi ilmes, et nõudmise ulatust oli hinnatud üle ja kaseini- hinnad kaldusid langusele.

Talinnas noteeriti kaseinihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 29. IV kaseiinile endised hinnad, s. o. toorkaseini I sordi hinnaks 24 s. kg ja II — 22 s. kg, kusjuures toorkasein peab sisaldama kuivainet 36%.

Turutendents kindel.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekon- ja elussigade turul tendents kindel. Hinnad püsivad.

29. IV—5. V s. a. maksavad Lihaeks- pordi tähistapamajad seakasvatajatele pee- konsigadest järgmisi hindu senti kg-lt.

Tapakaalud	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60 —72 kg	108	108	Siseturuhind	
55,5—59 "	103	99	"	
72,5—75 "	103	99	"	
75,5—80 "	99	Siseturuhind		"

Elussigade hindadeks noteeriti: sead raskusega kuni 120 kg 77 s. eluskaalu-kg, raskusega 121—160 kg — 83 s. eluskaalu-kg ja raskusega üle 160 — 77 s. eluskaalu-kg. Sead eluskaaluga 80—120 kg, sõltuvalt transpordioludest, võivad minna ekspordiks kas elussigadena või tapetult. Poeginud emiseid ekspordiks ei võeta vastu.

TAPALOOMADE- JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade ja lihaturul oli tapaveiste pakkumine keskmine, kusjuures pakkumine koosnes peamiselt lahjadest lehmaidest, kuna pulle ja rammusaid lehmaid oli turustamisel vähe, millest tingituna ka nõudmine oli viimaseile hea. Hinnad paranesid parema kauba juures 2—3 s. ja nõrgema kauba juures 1—2 s. kg-lt. Tendents püsiv.

Nädala keskmiselt maksus suurmiitilil veiseliha:

Suured pullid: rammusad 67—70 s. ja keskmised 64—67 s. kg; eluskaalu järgi 40—43 s. kg.

Väiksemad pullid: rammusad 64—67 s., keskmised 63—64 s. ja lahjad 61—63 s. kg; eluskaalu järgi 36—38—41 s. kg.

Lehmad ja härjad: nuumatud 70—75 s., rammusad 64—69 s., keskmised 55—62 s., lahjad 48—54 s. ja praak (rebaseile)

43—46 s. kg; eluskaalu järgi alates lahjadest 27—35—41—45 s. kg.

Mullikad; nuumatud 70—75 s., rammusad 64—67 s., keskmised 63—64 s. ja lahjad 50—59 s. kg; eluskaalu järgi 37—40—45 s. kg.

Vasikate pakkumine oli keskmine, nõudmine hea. Tendents kindel. Tapetud vasikad ühes nahka ja pudemetega; maksusid; nuumatud 70—75 s., rammusad 65—70 s., keskmised 62—65 s. ja lahjad 58—62 s. kg; eluskaalu järgi 40—44—50—56 s. kg.

Ekspordilambaliha hinnaks noteeriti k. n. Tallinna eksporditapamajade juures 120 s. kg; eluskaalu järgi franko saatejaam 52 s. kg.

TOORNAHKADE TURG. — RAWHIDE MARKET.

Toornahkadeturg kindel. Nõudmine toornahkadele hea. Hinnad püsivad.

26. IV noteeriti Börsikomitee juures toornahkade hinnad franko vastuvõtupunkt 29. IV—5. V s. a.

Veisenaahad, värsked I sort pulli- 120 s. kg, lehma- ja mullikanahad 100 s. kg, II sort pulli- 108 s. kg, lehma- ja mullikanahad 90 s. kg ning praaknahad 75 s. kg; soolatud nahad I sort pulli- 143 s. kg, lehma- ja mullikanahad 120 s. kg, II sort pulli- 129 s. kg, lehma- ja mullikanahad 108 s. kg ning praaknahad 90 s. kg.

Vasikanaahad, I sort kerged, kõik kuivad, värsked raskusega kuni 3,5 kg kr.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Ekspordimunade hindades ei olnud m. n. muutusi, mistõttu ka kalkulatsioonihind jäi endiseks, s. o. 1,27 s. kg. Riiklikult kindlustatud hinna tõttu noteeriti meie ekspordimunade hinnaks 130 s. kg franko kogumispunkt, s. o. endine hind. Siseturumunade hinnaks noteeriti aga 100 s. kg, mis on e. n. hinnast 10 s. kg kohta madalam. Väikesile kanamunadele (20—45 g) noteeriti endised hinnad, s. o. 90 s. kg franko kogumispunkt. Tendents püsiv.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad endiselt püsivad. Piimahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 29. aprillil s. a. Börsikomitee juures Tallinnas noteeriti Tallinna toodavale lahtisele piimale endised hinnad, s. o. I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 14 senti liiter ja

Lammaste pakkumine siseturul oli väga väike, nõudmine keskmine. Tendents kindel. Tapetud lambad maksusid: rammusad 78—80 s., keskmised 75—78 s. ja lahjad 70—75 s. kg; eluskaalu järgi 36—38—40 s. kg.

Sigade pakkumine vähenes m. n. millest tingituna ka nõudmine elavnes. Hinnad paranesid nädala keskmiselt 1—2 s. kg-lt. Tendents selgusetu. Tapetud sead ühes peade-jalgadega maksusid: noored ja peekonkaalulised 103—105 s., lihasead 100—104 s., rasvasead 104—107 s. ja vanad emised 92—95 s. kg; ilma peade-jalgadeta maksusid sead 2 punkti kõrgemat hinda. Eluskaalu järgi maksusid noored ja peekonkaalulised 81 s. ning lihasead 79 s. kg.

5,50 tk., II sort raskusega üle 3,5 kg ühe kg hind kr. 1,80 ja III sort praaknahad kr. 4,00 tk.

Lambanaahad, I sort OJ kr. 6,00 tk., II sort J kr. 5,00 tk., III sort L kr. 4,00 tk., IV sort K kr. 3,00 tk. ja praaknahad kr. 1,50 tk.

Hobusenaahad, sabata ja lakata, I sort soolatud 17 kg ja üle ning värskelt 20 kg ja üle kr. 16,00 tk., II sort soolatud 10—17 kg ning värsked 12—20 kg kr. 11,00 tk. ja III sort soolatud alla 10 kg, värsked alla 12 kg ja kõik praaknahad kr. 6,00 tk.

Tendents kõigi nahaliikide juures kindel.

Siseturul avaldus m. n. kanamunahindades nõrgenemine, kuna pakkumine on märgatavalt suurenenud. Nii maksusid kanamunad jae müügil s. paar:

Tallinnas	13—16	Pärnus	12—14
Tartus	13—15	Rakveres	13—14
Viljandis	13—15	Narvas	13
Valgas	12—15		

müügil piimatööstustele 13 senti liiter. II valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 12 senti liiter ja müügil piimatööstustele 11 senti liiter. Nõudmine piima järele keskmine kuni hea, pekkumine-nõudmine enamvähem tasakaalus.

Väikemüügil teistes linnades võib tähendada 1-sendilist langust Pärnus ja Narvas I valiku r.-piimal ja 1-sendilist tõusu Tartus kõikidel valikutel.

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Teraviljahinnad, müllised maailmaturul juba paar nädalat näitasid tõusutendentsi, langesid m. n. pisut madalamale e. n. tase-mest, ainult rukkihiinad Chicagos ja mais näitasid edasi tõusu.

Rukkihiinaks noteeriti m. n. keskmiselt Chicagos 70,44 c. buš. e. n. 70,06 c. vastu, s. o. 11,56 kr. kv. e. n. 11,50 kr. vastu ehk 0,5% hinnatõusu. Winnapegis noteeriti rukkihiinaks m. n. keskmiselt 69,02 c. buš. e. n. 71,00 c. vastu, s. o. 11,33 kr. kv. e. n. 11,65 kr. vastu ehk 2,8% hinnalangust.

Nisuhinnaks noteeriti m. n. keskmiselt Chicagos 109,73 c. buš. e. n. 110,50 c. vastu, s. o. 16,81 kr. kv. e. n. 16,93 kr. vastu ehk 0,7% hinnalangust. Winnapegis noteeriti m. n. keskmiselt nisuhinnaks 90,35 c. buš. e. n. 90,69 c. vastu, s. o. 13,84 kr. kv. e. n. 13,90 kr. vastu ehk 0,5% hinnalangust. Liverpoolis noteeriti nisuhinnaks m. n. keskmiselt 82,50 š. 225 kg eest e. n. 32,75 š. vastu, s. o. 11,95 kr. kv. e. n. 12,04 kr. vastu ehk 0,8% hinnalangust.

Maisihinnaks noteeriti m. n. keskmiselt Chicagos 64,54 c. buš. e. n. 63,25 c. vastu, s. o. 10,60 kr. kv. e. n. 10,38 kr. vastu, s. o. tõus 2,1%.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Lääne-Euroopa linakasvatamisega ollakse ametis linakülvide teostamise ja nende lõpuleviimisega. Suurimat linakasvupinna tõusu arvestatakse Belgias, kuna Hollandis ja P-liris toimub see tagasihoidlikumalt. Prantsuses on aga kõige vähem väljavaateid linakasvupinna tõusuks. Ka muud maad, kus senini kasvatati lina vähe, nagu Ungari, Rumeenia jne., koostavad kogu linakasvatuse tunduva-maks laiendamiseks järgnevat aastat.

Meie siseturul ei ilmnenu linakaubandu-

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes m. n. senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinnas	18—20	—	15—17	18—15
Tartus	19	16	—	14
Narvas	15	—	—	12
Pärnus	18	14	—	13
Rakveres	17	—	—	12
Valgas	16	—	—	12
Võrus	16	—	—	12—13
Viljandis	16	—	—	12—13

Sisemaa-turgudel nõudmine seemnevilja järele püsib elavana ja samuti on elav ka kaubitsemise toit- ning sööviljaga. Paljud põllupidajad, kellel on suuremaid viljatagavarat, on selle lasknud müügil. Mõnedest viljadest tuntakse turul puudust, kuigi nõudmine on suur. Nii on väikesed viki- ja peluskiseemnetagavarad. Viki- ja peluskiseemnete järele tuntakse aga vajadust, kuna ristlikheinapõllud m. a. kannatasid põua all ja seetõttu tuntakse praegu vajadust haljassöödabaasi laiendamiseks, kusjuures aga vajadus viki- ja peluskiseemne järele suureneb. ETK-l on Leedust toodud sisse peluski- ja vikiseemet, millede hinnaks tuleks hulgemüügil 43,35 ja 44,00 kr. kv. Nimetatud hinnad on aga kallid. Vab. Val. ot-susega määrati Rahvamajanduse Elustamise Fondist toetust peluski- ja vikiseemne hin-dade reguleerimiseks 25 000 kr. tingimusel, et viki- ja peluskiseeme tuleks müügil 22,50 kr. kv. Nimetatud hind on mõeldud hulgemüügil, kuna jaemüügihinnaks võiks kujuneda ca 25 s. kg.

Riigi Väljasalv müüb oma ladudest ru-kist 17 s. ja nisu 23 s. kg franko ladu.

ses uut elavnemist. Kuigi hinnad püsivad enam-vähem endised, on nõudmine lina järele tagasihoidlik. Järelejäänud linapartiid on jõukamate talundipidajate käes, kes nii kergesti neid ei müü. Kuna praegu pakutakse mada-lamaid hindu kui veebr., mil linahind tõusis meil tegelikult kuni kr. 2.20 R-sordi kg-lt, on lina turuletulek visa ja tuleb isegi ette, et lina viiakse turult tagasi.

Laura laadale 25. skp. toodi 1,5 vagunit lina. Kuna aga hind oli ca kr. 1.85—1.90 kg,

milline ei rahuldanud talundipidajaid, viidi peagu pool turuletoodud linast tagasi.

Linahinnad noteeriti 26. skp. endised.

Linakülvisseemne järele on juba nõudmist ja talundipidajad, kellel ei jätku linakülvisseemet omist tagavarast, on asunud selle mu-

retsemisele. Linakülvisseemnehinnad on ca 35 s. kg, mis vastab külvisseemne kohta seadusis ja määrusis ülesseatud nõudeile, ning milline on Taimekaitse ja Seemnekontrolli Ameti poolt plommitud kottides.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

M. n. kartulite eest väljamaksud põllumeestele teostati raudteejaamades kr. 5.00—5.50 kv. Suurem osa oste teostati kr. 5.00 kv. Eelmisel nädalal maksti põllumeestele kr. 5.00 kuni 5.75 kv, vastavalt r.-jaamale. M. n. aga kartulihind stabiliseerus enamvähem igas r.-jaamas. Praeguse turukonjunktuuri juures ei ole näha ette, et väljamaksuhinnad kartulite eest võiksid langeda madalamale 5 kr-st kv.

Tallinna linna varustamiseks tuuakse osa kartuleid ka Virumaalt, kuid suuremosalt varustavad Tallinna turgu linna ümbruskonna põllumehed, sest m. a. oli Tallinna ümbruses võrdlemisi korralik kartulisaak. Kui Harjumaal keskm. ha-saak kartulil oli 103 kv, oli Tallinna põllum.-konvendi keskmine ha-saak 111 kv, Raasiku konvendis — 117 kv, Kohila konv. — 110 ja Keila konv. — 101 kv.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Õunu on Tallinna turul müügil veel üsna rohkesti, hind püsib 50—160 s. kg. Vana köögivilja tuuakse müügilisega üsna vähe, kuna tagavarad on hilise aja tõttu lõppemas. Uudiskaubana ilmub m. n. müügiliselt tomateid, milledest nõutakse kuni 10,00 kr. kg. Muude varaste köögiviljade hinnad püsivad e. n. tasemel.

Aedsaaduste hinnad noteeriti 26. apr.

Õunad, eksporditõblilikud, pakkimiskuludeta, ilma riikliku järeldemaksuta, franko kokkuostukoht I valik 80—100 s. kg, II valik 60—70 s. kg. Tendents kindel.

Sibulad, eksporditõblilikud, franko kokkuostukoht 28 s. kg. Tendents kindel.

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. kalaturg oli üldiselt kalade pakumise poolest kaunis rikkalik. Päev-päevalt suureneva pakumise tõttu on kalahinnad veidi nõrgenenud, kuid püsivad siiski peagu poole kõrgemal võrreldes eelmiste aastate sama ajaga. Kõrged kalahinnad on tingitud kahtlemata üldisest hinnatõusust,

Tööstuskartuleid ostavad praegu tärglisvabrikud, makstes 20 s. tärglise-kg, kuid kartulite vähese kokkutuleku juures t.-vabrikud ei ole veel alustanud tööd.

Eksportörid võtavad praegu r.-jaamades kartuleid kokku, millised lähevad saarile ja Petserraale seemneks. Suurem osa kartuliseemet saavad saared puhtasordiseina.

Rootsi turul apr. kartulihinnad näitasid tõusu. Kui apr. algul noteeriti Stokholmis söögikartul Rkr. 15—16 kv, siis apr. lõpul — Rkr. 16—17,50 kv, seega tõus ca 10%.

Kartuli- ja kartulitärglichindade noteerimiskomisjoni koosolekul 29. IV 40 Börsikomitees noteeriti järgmised m. n. väljamaksuhinnad põllumeestele kartulite eest:

Söögikartul raudteejaam. kr. 5.00—5.50 kv.

Tööstuskartul tärglisev. 20 s. tärglise-kg.

Sigurid, eksporditõblilikud, franko kokkuostukoht 30 s. kg. Tendents kindel.

Jõhvikad, eksporditõblilikud, franko kokkuostukoht 38 s. kg. Tendents kindel.

Kurgid, konservitud, plekkkõudes ca 5 kg neto kr. 2,70. Tendents kindel.

Tallinna turul maksusid 29. IV.

	s. kg.		s. kg.
Õunad	50—160	Salat	200—250
Jõhvikad	50—60	Spinat	200—300
Sibulad, vene	35—40	Rabarber	170—200
Peakapsas	35—45	Tomatid	1000
Hapukapsas	35—45	Tomatipüree	250
Kaalikas	25—28		s. kimp
Peet	35	Redised	15—20
Porgand	35—40		

kuid ka suuresti sellest, et k. a. läheb ekspordiks peagu kogu meie kalatõug, arvatud välja vaid räim, vimb, siig, säinas ja särg, millede väljavedu on rahvamajanduslike huvides keelatud. Eelmisel aastal sel ajal eksporditi vaid koha, latikat, haugi ja väikesel määral ahvenat, kuna nüüd ekspordi-

takse suuris koguseis vääriskala, kõrval ka odavamalt kala. Nii eksporditi 9.—23. IV s. a. ainult turska, roogitud ja ilma peata, üksi 93 650 kg ning valmis-tursafilөөd 21 010 kg.

Tallinna kalasadamade tegevus on veel täielikult seismas, kuna põhjatuultega on kuhjunud jää meie randadesse. Kalurite seletuse järgi on merejää juba kaunis habras, mis takistab avavee-püüki.

Tallinna kui ka Tartu turul oli m. n. suuremaid pakkumisi peamiselt särgedele, säinale, latikale ja haugile, kuid sellele vaatamata püüsid hinnad kõrged. Nii makstakse rannikul ekspordivaliku haugi eest 65—70 s. kg, alla ja üle ekspordivaliku haugi hind peaks olema madalam, kuid et ülesostjad võtavad neid vastu sortimata, on hind tühtlane. Latika eest makstakse rannikul 40—50 s. kg ja koha eest, mida on vähevõitu, 105 s. kg. Eksporditoid maksavad haugi eest kuni 80 s. kg franko Tallinn või Tartu, ja turul on jaemüügil ekspordist ülejäänud haugi hind Tallinnas 50—90 s. kg, Tartus 50—80 s. kg, latikas Tallinnas 60—80 s. kg ja Tartus 35—60 s. kg, kusjuures ekspordilatika rannahind püsib keskmiselt 50 s. kg ja seda eksporditakse 3 valikus. Kohahind oli Tallinnas m. n. jooksul 130—150 s. kg. Tartu turul nädala I poolel 120—130 s. kg, langes laupäevaks 100—130 s-le, sõltuvalt sortimendist. Ka angerjat tunatakse

Tallinna turule, mis jaemüügile antakse 250 s. kg ja kalalaudadele müüakse 280—300 s. kg.

Kalakauba hindade noteerimiskomisjoni koosolekul 29. IV 40 noteeriti:

1. Koha — värske, ekspordikõlblik, franko rannik, a) alates 1 kg kuni 3 kg kr. 1,00 kg; b) alates pikkuses 38 sm, kuni 1 kg raskuseni kr. 0,75 kg.

2. Haug — värske, ekspordikõlblik, valik 0,5—3 kg franko rannik a) merehaug kr. 0,66 kg; b) järvehaug kr. 0,63 kg.

3. Ahven — värske, ekspordikõlblik, valik alates 15 g franko rannik kr. 0,35 kg.

4. Tursk — värske, ekspordikõlblik, franko rannik, a) kaal alates 1 kg-st kr. 0,12 kg; b) roogitud, ilma peata, kaal alates 650 g kr. 0,21 kg.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg.

	Tallinnas, 27. IV	Tartus, 27. IV
Angerjas, värske	280—300	—
Koha, „	130—150	100—130
Haug, „	50—80	50—80
Latikas, „	60—80	35—60
Ahven, „	30—75	20—45
Vimb, „	80—90	35—45
Linask, „	75—80	70
Räimed, „	60	—
Meretint, „	60	—
Tursk, terve kala „	20—25	25
Tursk, lõigatud „	25—30	—
Tursafilөө, „	50	—
Kilu, „	100	—

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIIVA

23. aprillil 1940. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — Reserve:		1. Põhikapital — Capital	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	40 902 343,41	2. Tagavarakapital — Reserve Fund	1 478 758,84
välisraha	4 357 380,65	3. Eritagavarakapital	4 122 865,94
2. Vahetusraha — Subsidiary Coin.	1 147 393,92	4. Jooksvad kohustused: — Current Liabilities:	
3. Sisevekslid: — Home Bills:		a) pangafühed liikvel	66 551 965,—
kaubavekslid	14 844 597,92	b) jooksvad arved:	
põllumajanduslikud	2 263 483,08	valitsuse	10 242 215,68
metsatööstuslikud	11 188,—	pankade	3 872 693,62
4. Laenud: — Loans and Advances:		teised	4 362 279,79
valitsusele	—	5. Muud passivad — Other Liabilities	20 180 237,21
teistele *)	26 847 465,63		
5. Kinnis- ja vallasvara — Immovable			
Property and Equipment	3 451 884,66		
6. Muud aktivad — Other Assets	26 965 303,83		
	120 791 036,08		120 791 036,08

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 50,27 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 743 036,60
Inclusa Ekr. 743 036,60 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

ITAALIA

Hindade taseme korraldamine Itaalias.

Price Regulations in Italy.

Korporatsioonide-ministeeriumi keskkomitee poolt pandi kehtima 9. IV k. a. ajavahele kuni 31. VII 40 hindade uued tõstetud maksimaalpiirid järgmiste ainete ja alade kohta:

Kariloomade kohta tõsteti hinna ülemmäära 4,10 lir-ilt 5 lir-le elushärja-kg eest, esimest sorti, tootmiskoha turul. Muude sortide kohta on hinnatõus proportsionaalne. Sigade kohta tõsteti hinna ülemmäära 6,30 lir-ilt 7,30 lir-le eluslooma-kg eest tootmiskoha turul; kõrgema väärtusega seatõugude kohta tõsteti ülaltoodud maksimaalhind 7,30 lir-ilt 20%.

Tööstuspiima (või, juustu jne. valmistamiseks) hinna ülemmäära tõsteti 84 lir-ilt 104 lir-le kv. Joogipiima-hinda tõsteti proportsionaalselt tööstuspiima-hinna tõstmisega. Joogipiima-hinnad erinevad linnade ja maakondade järgi. Roomas tõsteti joogipiima-hinna ülemmäära jaemüügil 1,75 lir-ilt 2,10 lir-le kg.

Või- ja juustuhindu tõsteti ametliku teadaande järgi proportsionaalselt tööstuspiima-hinna tõstmisega. Või-hinda jaemüügil tõsteti seega: piima koorimise teel toodetud või hind 16 lir-ilt 17,50 lir-le kg, koorelahutaja abil toodetud või hind 17 lir-ilt 19 lir-le. Hulgimüügihinnad on ligi 2 liiri madalamad. Juustuhindade ülemmäära tõsteti Roomas paremate sortide kohta 13 lir-ilt 15 lir-le kg, väiksema väärtusega sortide kohta 11,50 lir-ilt 13 lir-le.

Peki-, sulatatud searasva ja vorstihindade ülemmäära tõsteti proportsionaalselt seahindade ülemmäära tõstmisega. Roomas

tõsteti jaemüügil pekahinna ülemmäära 11,50 lir-ilt 13,00 lir-le kg. Singihinna ülemmäära tõsteti 24 lir-ilt 26 lir-le kg. Sulatatud searasva hinna ülemmäära tõsteti Roomas jaemüügil 10,00 lir-ilt 12,50 lir-le, vorstihindu jaemüügil Roomas — 22 lir-ilt 25,50 lir-le (sulatatud vorstid), mortadellavorstil (suitutatamata) 14 lir-ilt 16 lir-le kg.

Põletuspuude hinna ülemmäära tõsteti 20 lir-ilt 24 lir-le kg. Puusõehinna ülemmäära tõsteti parema sordi kohta 65 lir-ilt 75 lir-le kv, ja halvema sordi kohta 55-ilt 65 lir-le kv. Oma maa kivisöe hindu tõsteti: arsa tükkides 248 lir-le tn, peenike 216 lir-le tn, sulcis — tükkides 222 lir-le tn ja peenike 195 lir-le tn. Gaasikoksi-hinna ülemmäära tõsteti jaemüügil 40 lir-ilt 51 lir-le kv.

Pesuseebi, ainsa sisseseatud tüübi, hinna ei muudetud 9. märtsi otsusega: jaemüügi 1 tükk (400 g) 1,50 lir. Bensini-hind jäi endiseks, jaemüügil 5,62 lir. liiter. Määrdeõli-hind jäi samuti muutmata: jaemüügil 12 lir. liiter. Välismaise antratsüüdi hind on jaemüügil 650 liiri tn. Oma maa ligniitide hind ei muudetud 9. märtsi otsusega: jaemüügil parema sordi hind: 26 lir. kv. 9. märtsi otsusega ei muudetud ka raudtee-, posti-, telegraafi- ega telefonitariife. Veotariife eravõtetete ja hinnavalitsuste veokeil tõsteti keskmiselt 15%. See tariifide tõstmine ei käi Rooma kohta, kuna seal 15%-ne tariifide tõstmine viidi juba varem läbi. Endiseks jäeti üürimaksud, vee- ja elektrijõu tarvitamise tariifid. Monopoliainete — tubak ja tubakasaadused, sool ning hiniin — hinnad jäeti endisiks.

PRANTSUSE. Prantsuse ekspordikontroll. — French Export Control.

1. IX 39 dekreedis ettenähtud ekspordikontrolli sisseseadmiseks Prantsuses andis vabariigi president 9. IV 40 dekreedil kontrollil tegeliku teostamise kohta. Selle dekreedil eeskirjade kohaselt allutatakse ekspordikontrollile dekreedile lisandatud nimistus A loendatud kaubad, millised pärinevad või tulene-

vad Prantsuse metropolist, Alžeerias või Prantsuse asumaid ja on määratud nimistus B esinevatele riigele. Palvele, milliseid esitatakse ekspordiloa saamiseks nimetatud kaupadele, tuleb lisandada kaubasaaja poolt allakirjutatud kohustus kaupa mitte re-eksportida. Ekspordiloa andmise otsustab igal

üksikul juhul blokaadiminister. Nimetatud kohustus kaupa mitte re-eksportida antakse kauba sihtmaa prantsuse konsulaarvõimude poolt kohaseks tunnustatud vormis.

Eksportkontrollile alluvate kaupade nimistu sisaldab muuhulgas järgmisi kaupu: toornahad, vill, loomarasv, lanoliin, margariin, lämmastikväetised, taimedõlid, tärpentin, vaik, kummi ja kummikaubad, balaata, gutapertš jne., puuvill, lina, kanep, džuuat, sisal jne., taimekiudained, mineraalid, toorõli, puhastatud õli, gaasi-, kütte-, tolmujne. õli, parafiin, vašeliin, õligaasid, tööstuslikud rasvad, plaatina, alumiinium, rauamaak, raud ja rauasulamid, teras igasugune, raud- ja teraskaubad, vask, tina, inglistina, tsink, nik-

kel, antimon, kadmium, bismut, koobaht, mitmesuguste metallide maagid, bensool, toluool jne., parkimisained, villane lõng, töötletud nahad, mitmesugused masinad ja metallikaubad.

Riikide nimistus esinevad järgmised riigid: Albaania, Bulgaaria, Taani, Eesti, Soome, Ungari, Island, Läti, Liechtenstein, Leedu, Holland, Norra, Portugal, Ruumeenia, San-Marino, Hispaania, Rootsi, Šveits, Türgi, NSVL, Jugoslaavia. Nende riikidega ei ole Prantsuse sõlminud erilisi, individuaalseid garantiisid valitsuse üldgarantiiga asendavaid leppeid.

Mõlemat nimistut võidakse muuta blokaadi- ja rahaministri otsusega.

Neutraalse kauba mõiste Prantsuses. — *French Definition of Neutral Goods.*

Prantsuse 1. IX 39 vaenlasega majanduslikke suhteid keelava dekreeidi mõttes loetakse 9. IV valitsuse otsuse kohaselt neutraalseks need erapooletuist riigest impor-

ditud kaubad, millede valmistamisel on kasutatud vähem kui 25% vaenlase riigi kaupu või tööjõudu.

Prantsuse-Itaalia kaubanduskokkulepe. — *French-Italian Trade Agreement.*

1. IV jõustus Prantsuse-Itaalia maksete ja kaubanduskokkulepe, mis korraldab vastastikkuseid kaubanduslikke suhteid vastavalt Prantsuses sissesetatud deviiside majanduse töttu muutunud olukorrale. Uued lepped, millised asendavad 14. IV 38 leppeid, kehtivad k. a. lõpuni.

Maksete kokkulepe näeb ette, et prantsuse kui ka itaalia kaupade eest maksimine toimub prantsuse vääringus, isegi siis, kui faktuurad on koostatud itaalia või mõnes muus vääringus. Liiride ümberarvutamine frankidesse toimub Pariisi ja Rooma börside ametlike kursside alusel. Itaalia ekspordisummast Prantsusse arvatakse iga kuu 4 milj. fr. Prantsuse varemaste nõudluste katmiseks, mis on tekkinud prantsuse kaupade ekspordist Itaaliasse enne 1. V 38. 1. V 38—1. IV 40 teostatud Prantsuse ekspordi eest maksimine toimub 14. IV 38 maksete kokkuleppe alusel. Peale ülalnimetatud 4 milj. fr-se summa arvatakse Itaalia igakuise ekspordi väärtusest 14% Prantsuse finantsnõudluste korraldamiseks.

Ülejäänud Itaalia ekspordi eest saadud

summa kasustatakse maksmiseks Itaalia ostude eest Prantsuses. Seega lähtub kokkulepe põhimõttest, et Prantsuse import Itaaliast ületab Itaalia impordi Prantsusest, mistõttu kogu kaubavahetuse ulatus määratakse Prantsuse ostudega Itaaliast.

Samal ajal sõlmitud kaubanduskokkulepe kohustab mõlemat valitsust teise riiki kaupu laskma importida võimalikult suuremal määral, arvestades senist kaubavahetust. Kasustamata-jäänud kontingente tuleb võimaluse korral kanda üle järgmisele perioodile. Erilised eeskirjad korraldavad veinide ja napside vastastikust sissevedu.

Mõlema leppe rakendamisel tekkinud raskuste kõrvaldamiseks on nähtud ette vastav segakomisjon.

Lõpuks tuleb märkida, et käsitletud lepped ei konstitueeri kliiringvahetust Prantsuse ja Itaalia vahel, vaid imporditud kaupade eest maksimine toimub tavalise rahvusvahelise kaubanduskäibe korra kohaselt, arvestades mõlemas riigis kehtivaid formaliite.

INGLISE. Elatusmaksumus Britis. — *Cost of Living in Great Britain.*

Esmakordselt sõja puhkemisest saadik osutab elatusmaksumus Britis väikest langustendentsi, vähemedes märtsi lõpuks 178-le eelmise kuu 179 vastu (1914=100). See elatusmaksumuse langus on tingitud teatavate toitaainete hindade hooajalisest nõrgenemisest. Nii langes munade hinnaindeks 161-lt 158-le, s. o. umbes 2%. Samaaegselt aga tõusid teatud kaubaainete hinnad, millest on silmatorka-

vaim riietusesemete 2% hinnatõus. Üldiselt näib, et viimaseil kuul elatusmaksumus on stabiliseerumas. Seejuures osutub raskeks määrata, kuivõrd sellele on aidanud kaasa valitsuse üritus toitaainete hindade alandamiseks. Võrreldes sõjaeelsete hindadega on toitaained kallinenud 14% elatusmaksumuse üldise 15%-se tõusu juures.

RUMEENIA. Nisu väljaveokeeld Rumeenias. — *Rumania Prohibits Wheat Exports.*

MTI teatab Bukarestist, et valitsuse majanduskomitee otsusega on keelatud nisu väljavedu Rumeeniast. Varemsoõlmitud lepingud säilitavad jõu. Põhjusena tuuakse

suurveekahjusid põldudele, millised ennustavad halba lõikust. Peaks aga olukord ilmastiku paranemise tõttu pöörduma paremusele, kaotatakse kohe väljaveokeeld.

Rumeenia õli väljavedu veebr. 1940. a.*Rumanian Oil Exports, February 1940.*

„Pester Lloyd” teatab Rumeenia õli väljavedu maade järgi 1940. a. veebr. järgmisena:

	Veebruar		Veebruar		
	1940	1939	1940	1939	
	tn	tn	tn	tn	
Saksa	20 292	48 862	Prantsuse	408	40 436
Böömi-Määri	10 379	34 977	Türgi	16 701	2 661
Slovakkia	1 958	71 783	Egiptus	10 056	16 739
Inglise	75 536	51 732	Prantsuse-Maroko	—	301
Itaalia	30 667	12 305	Tunis	9 834	7 456
			Süüria	4 863	1 330
			Palestiina	1 656	48
			Gibraltar ja Malta	4 324	--

ROOTSI.**Rootsi hulgemüügihindade üldindeks märtsis.***Swedish Wholesale Price Index, March 1940.*

Rootsi hulgemüügihindade üldindeks tõusis märtsis 2 punkti võrreldes veebruariga, ja nimelt 138-lt 140-le (1939. a. märtsis 109).

Eriindekseist näitab suurimat tõusu rühm, kuhu kuuluvad kütteained ja määrdeõlid (116-lt 256-le). Ainultsisi stüsi (igasugune) on tõusnud 51 punkti võrra. Muude erindeksite tõus on järgmine: rühm põllu-

majandustarbed oli märtsis sama nagu veebr., ja nimelt 134; tööstustarbed tõusid 147-lt 149-le, masinad ja transportabinõud 125-lt 127-le, tarbimiskaubad 124-lt 126-le.

Importkaupade üldindeks tõusis veebr. võrreldes 6 punkti — 174-le (m. a. 108) ja eksportkaupade üldindeks 5 punktiga 152-le (m. a. 112).

Rootsi väliskaubandus märtsis 1940. a. — *Swedish Foreign Trade, March 1940.*

Rootsi märtsi sissevedu võrreldes m. a. märtsiga on väärtuselt langenud 190,9 milj. kr-lt 149,4 milj. kr-le. Arvestades, et importkaupade üldindeks k. a. märtsis oli 174 m. a. märtsi 108 vastu, selgub aruandekuu sisseveo koguslik tagasimineku kogu ulatuses. Sama võib öelda ka 1940. a. I veerandi sisse-

veo kohta, kuigi m. a. 527,8 milj. kr. vastu ulatub tänavune sissevedu 574,4 milj. kr. Vastupididi impordile tõusis eksport märtsis võrreldes m. a. märtsiga väärtuselt 138,6 mil. kr-lt 140 milj. kr-le. Ka I veerand vastavas võrdluses näitab väljaveo paranemist 412,1 milj. kr-lt 423,7 milj. kr-le. Kogusli-

kult tuleb ka siin oletada tagasiminekut, arvestades, et eksportkaupade üldindeks m. a. suhtes on tõusnud 112 punktilt 152 punktile.

Rootsi 1939. a. maksebilanss. —

Rootsi riigipanga aasta-aruande kohaselt olevat Rootsi 1939. a. maksebilanss kujunenud passiivseks 250—350 milj. kr. piires. Täpsamat piiritlemist ei võimaldavat andmete puudumine sissetulekute kohta, laevandusest välissõitudel, turismist ning rentidest.

Mis puutub puhtkapitaliliikumisse, siis näitab väärtpaberite kaubandus välismaaga sisseveo ülekaalu 61 milj. kr. Kulda ja valuutat läks välja 472 milj. kr. eest.

Väetisainete sissevedu Rootsis litsentsi alla. — *Swedish Imports of Fertilisers Licensed.*

Määrusega 5. IV on järgmiste väetisainete sissevedu Rootsis seatud litsentsi alla: toorfosfaat, ammoniumsulfaat, tsüülsalpee-

K. a. märtsis oli sisseveo ülekaal ainult 9,4 milj. kr. m. a. 52,3 milj. kr. vastu, ent I veerandi suhtes näitavad vastavad arvud 150,4 milj. 115,7 milj. vastu.

Swedish Balance of Payments, 1939.

Suhteis põhjamaade naaberriikidega näitab 1939. a. 5 milj. netokapitali ekspordi 42 milj. kr. vastu m. a. Väärtpabereid müüdi naaberriigesse 57 milj. eest, sellest Soome 38 milj. eest. Vastavalt osteti väärtpabereid 62 milj. eest ja nimelt Norrast 32 milj. ja Soomest 23 milj. eest. Neisse arvudesse kuuluvad ka Norra ja Soome kasuks Rootsi paigutatud obligatsioonilaenuid.

ter, lubisalpeeter, lubilämmastik (karbiidilämmastik), strassfundi kaalisoolad, superfosfaat ja toomasfosfaat.

LEEDU. Majanduslikku informatsiooni Leedust. — *Lithuanian Economic News.*

Ühete ettevõtjate rühmale on rahaministri poolt antud luba tselluloosivabriku ehitamiseks. Vabrik tahetakse ehitada juba k. a.

*

17. IV s. a. kirjutati Berliinis alla uuele kaubanduskokkuleppele Leedu ja Saksa vahel. Sõlmitud kokkuleppe järgi on suurendatud mõlema maa vahelist kaubavahetuse kogust. Uus kokkulepe kehtib kuni 1. I 41.

*

Leedu rahaministeeriumis on väljatöötamisel projekt eksportfondi loomiseks. Eksportfond on mõeldud Leedu ekspordi toetamiseks juhul, kui eksporditavate kaupade eest ei õnnestu saada rahuldavat hinda.

*

M. a. sõlmiti Leedu ja Kreeka vahel vastastikune kaubavahetuse kokkulepe kliiringu alusel. Kuid praktiliselt ei õnnestunud seda kaubanduskokkulepet viia ellu pühkenud sõja tõttu. Nüüd alustab aga Kreeka lähemal ajal kaupade saatmist Leetu. Samuti kavatakse ka Leedu omalt poolt ekspordida Kreeka mitmesuguseid põllumajandussaadusi.

*

Villa ja villasaadusi imporditi Leetu.

	villa	villast lõnga	villast riiet
1939	461 tn.	460 tn.	206 tn.
1938	523 „	699 „	227 „
1937	541 „	625 „	259 „
1934	394 „	311 „	155 „
1931	299 „	170 „	451 „
1928	285 „	184 „	372 „
1925	72 „	51 „	566 „

*

Leedu riigieelarve 1940. a-ks on nähtud ette tulude ja kulude osas 426 milj. lit. M. a. eelarve moodustas 350 milj. lit. 1940. a. riigieelarve suurenemine on tingitud peamiselt seoses Vilniusemaa tagasisaamisega.

*

Seoses järjest suureneva industrialiseerimisega on tekkinud terav vajadus erilise tööstuspanga järele. Finantsministeeriumi vastava komisjoni poolt koostatud põhikiri on juba esitatud kinnitamiseks finantsministrile.

*

Leedu valitsus on esitanud seimile seaduseelnõu väärtpaberite kaubandust korraldava börsi asutamiseks. Börs sooritaks tehinguid protsentpaberite, aktsiate, pangatähtede, veksli, rahatransfertide, väärismetallide ja loteriioside suhtes.